

Magyar Agrár - és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Gyógy- és Fűszernövények Felsőoktatási Szakképzési Szak

EGY GYÓGYNÖVÉNYKERT MEGTERVEZÉSE, KIALAKÍTÁSA

MÉCS PÉTER

Belső konzulens: Dr. Cseh Eszter

Egyetemi adjunktus

Kertészettudományi Intézet
Gyógy-és Aromanövények Tanszék

A gyógynövények megjelenése gyakorlatilag az emberi faj megjelenésével egyidős, hiszen a kezdeti, gyűjtögető életmódnak köszönhetően óhatatlanul az akkori étrend szerves részét képezték. Az ember lassan kitapasztalta hatásukat, és idővel tudatosan alkalmazta őket. Az így megszerzett tudást generációról generációra továbbadták, majd az írás megjelenésével ezeket az információkat papírra vetették, létrehozva egy sajátos, új tudományágat. A növények emberi szervezetre gyakorolt hatását, hatóanyagaik összetételét a mai napig folyamatosan kutatják. Az így szerzett tapasztalatok képezik a gyógyászat, illetve az gyógyszeripar egyik alapját. Az ipari forradalomnak köszönhetően hatalmas fejlődések következtek be a különféle iparágakban, így a gyógyszeriparban is. A gyógyszerek megjelenésének köszönhetően egyre több betegséggel szemben vettük fel sikeresen a harcot, viszont ezzel párhuzamosan előtűntek azok nem kívánatos mellékhatásai is. Ebből kifolyólag az emberek igyekeznek visszatérni a természetes gyógymódokhoz, így egyre nagyobb szerepet kapnak újra a gyógynövények. Lehetőségeikhez mérten az emberek igyekeznek ezeket a növényeket otthonaikban, egy házi kiskert formájában megtermeszteni. Az általunk kialakításra került gyógy- és fűszernövénykert alapötlete is ebből a gondolatsorból merítkezik. A kertünk megalkotásának fő célja volt egy saját gyógy- és fűszernövénykert kialakítása, melyben a megtermelt növények a BoRi Farm családi gazdaság számára alapanyagul szolgálnak, mind saját célú felhasználásra, mind termékpalettájuk bővítésére. A növényfajok meghatározásánál fő szempont volt, hogy lehetőség szerint minél több fajt vonjunk termesztés alá, így ezzel számukra is több kísérletezési lehetőséget teremtve. Első lépésben feltérképeztük a területet és meghatároztuk a kialakítandó kert lehetséges helyét. Ezt követően megvizsgáltuk a helyi termelési tényezőket, azaz a rendelkezésre álló talajt, illetve klimatikus tényezőket, mint a benapozottság mértéke, hőmérséklet, szél és csapadék. Következő lépésben a gazdaság által támasztott igények figyelembevételével, megvizsgáltuk, hogy milyen fajok termeszthetők nagy sikerrel hazánkban, majd ezt követően meghatároztuk a telepítendő növények fajlistáját. Mikor ezeket a dolgokat megvitattuk, felvázoltuk a lehetséges kialakítási módokat. Esetünkben, sima szántóföldi körülményeket tekintve, az egyszerű ágyásos megoldás mellett döntöttünk. Minden eddigi információ alapján elkészítettük a kert tervrajzát, azaz meghatároztuk a növényeink végleges helyét. Ezzel a tervezés folyamata befejeződött és jöhetett a kivitelezés. A telepítésre szánt növényeinket elültettük, majd az előzetes talajelőkészítést követően nekiláttunk az ágyások kialakításának. Az ezt követő lépés maga a vetés volt. A vetésnél a növények egyéni igényeinek megfelelően, soros, kézi helyrevetést alkalmaztunk. Sajnálatos módon a munkafolyamatokat félbeszakította a kedvezőtlen időjárás, de megközelítőleg két hét kihagyás után a munkálatok ismét folytatódtak és a vetés befejeződött. A gyógy- és fűszernövénykertünk kialakításának folyamán

kisebb nehézségekkel is szembetalálkoztunk, amit egy hasonló kert kialakításakor már gyakorlati tapasztalataink alapján figyelembe tudunk venni. Ilyen észrevételek például a hatékonyabb gyomirtás, a lehetőség szerinti palántanevelés, illetve a lehetőség szerinti gépesítés. Esetünkben a hatékonyabb gyomirtás lehetősége megfontolandó, hiszen nem túl nagy anyagi ráfordítással jelentős munkaóra ráfordítást tudunk spórolni. Sajnos az utóbbi két alternatíva, azaz egy palántanevelésre alkalmas helyiség kialakítása, illetve egy lehetőség szerinti gépesítés jelentős anyagi ráfordítást igényel, így megvalósításuk jelen körülményeket figyelembe véve nem indokolt.